

Strætó

Innri endurskoðun 2020

Greinargerð til endurskoðunarnefndar og stjórnar

25. september 2020 TRÚNAÐARMÁL

Innri endurskoðun Strætó 2020

Strætó bs.
b.t. endurskoðunarnefndar og stjórnar
Þönglabakka 4
109 Reykjavík

Áhætturáðgjöf Deloitte hefur lokið innri endurskoðun hjá Strætó bs. vegna ársins 2020.

Hjálagt er greinargerð til endurskoðunarnefndar og stjórnar Strætó bs. sem er úrdráttur úr helstu niðurstöðum vinnuskýrslu innri endurskoðunar til stjórnenda Strætó bs. um innri endurskoðun 2020.

Strætó bs. („Strætó“ eða „fyrirtækið“) og Deloitte ehf. (Deloitte“ eða „við“) gerðu með sér samkomulag um innri endurskoðun frá árinu 2016, síðast framlengt til ársins 2020.

Í viðskiptaskilmálum Deloitte sem eru hluti af ráðningarbréfi við Strætó kemur m.a. fram að Deloitte er eigandi höfundarréttar alls efnis sem útbúið er við framkvæmd verkefnisins og að fyrirtækinu er kunnugt um að það álit og sú ráðgjöf sem því er veitt í tengslum við verkefnið er eingöngu ætluð fyrirtækinu sjálfu í tengslum við innri endurskoðun þess. Ráðgjöfina skal ekki nota í öðrum tilgangi nema að gerðu skriflegu samþykki Deloitte, undir slíka takmörkun fellur umfjöllun eða tilvísun í niðurstöður innri endurskoðunar Deloitte. Fyrirtækinu er heimilt að veita ytri endurskoðanda aðgang að greinargerð Deloitte ásamt fylgigögnum að fenginni skaðleysisfirlýsingu þeirra gagnvart Deloitte. Aðilum er kunnugt um að efni það sem kynnt er og lagt er fram varðar viðkvæmar trúnaðarupplýsingar sem óheimilt er að hagnýta hvort sem er einstakar upplýsingar er fram koma eða í heild. Samningsaðilar eru ábyrgir fyrir því að einstakir efnisþættir eða upplýsingarnar í heild sinni verði ekki notuð á óheimilan hátt.

Eftirfarandi starfsmenn Deloitte unnu við gerð skýrslunnar í stafrófsröð: Inga Rós Reynisdóttir sérfræðingur, Sara Fönn Jóhannesdóttir verkefnastjóri, Sif Einarsdóttir eigandi og Úlfar Andri Jónasson verkefnastjóri.

Við viljum færa öllum starfsmönnum Strætó þakkir fyrir gott samstarf og góðar móttökur. Starfsfólk veitti okkur alla þá aðstoð sem við óskuðum eftir og brást vel við ábendingum okkar og athugasemdum.

Kópavogur, 25.9.2020

Deloitte, áhætturáðgjöf

Umfang og afmörkun

Innri endurskoðun hitti framkvæmdastjóra Strætó í tengslum við undirbúning áhættumats innri endurskoðunar í. Endurskoðunarnefnd samþykkti innri endurskoðunaráætlun fyrir 2020 þann 10. mars 2020. Innri endurskoðunaráætlunin skiptist í eftirfarandi liði og greinist tímafjöldi þannig:

2020

Árleg áætlanagerð innri endurskoðunar	10
Fjárfestingaáætlun- ásamt framhaldsskoðun á útboðsskyldum innkaupum	60
Upplýsingaöryggi	50
Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs	20
Fundur og kynningar á skýrslum	10
Samtals klst	150

Yfirferð innri endurskoðunar 2020 takmarkast við ofangreinda liði og markast af því umfangi sem fram kemur í töflunni hér fyrir ofan. Gerð var eftirfylgni á öllum rauðum, appelsínugulum og gulum athugasemdum fyrra árs auk valinna ábendinga.

Samantekt

Fjárfestingaáætlun

Upplýsingaöryggi

Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs

Viðauki

Innri endurskoðun Strætó 2020

Gögn og gagnaöflun

Skýrsla okkar er unnin í samræmi við gögn og upplýsingar frá Strætó. Við höfðum aðgang að gögnum og upplýsingum í samræmi við samning um innri endurskoðun. Við yfirferð okkar tókum við viðtöl við stjórnendur og starfsmenn Strætó, skoðuðum gögn og fórum yfir samræmi við lög og reglur, verklagsreglur og -ferla. Innri endurskoðunarvinnan fór fram að mestu leyti í maí og júní 2020.

Niðurstaða kannana

Við vinnu okkar var miðað við eftirlitslíkan COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). Í skýrslunni er lögð áhersla á að benda á atriði þar sem við sjáum tækifæri til úrbóta og er það von okkar að athugasemdir og ábendingar okkar verði skoðaðar með það í huga. Ábendingar okkar og athugasemdir er að finna í einstökum köflum, merktar með litum og flokkaðar eftir mikilvægi, byggt á mati okkar, sjá áhættuflokkunarkerfi útskýrt á bls. 7.

Framsetning niðurstaðna

Í skýrslunni er lögð áhersla á að benda á tækifæri til úrbóta í innra eftirliti, áhættustýringu og stjórnarháttum. Er það von okkar að athugasemdir og ábendingar okkar verði skoðaðar með það í huga. Stjórnendur hafa lesið yfir drög að skýrslunni og staðfest að rétt sé haft eftir þeim og að umfjöllunin endurspegli gögn sem til skoðunar komu. Einnig að þeim sé ekki kunnugt um að neinar mikilvægar upplýsingar sem varða efni skýrslunnar vanti.

Viðbrögð stjórnenda

Gerð verður tímasett áætlun til að fylgja athugasemdum og tillögum eftir. Viðeigandi stjórnendur bera ábyrgð á einstökum úrbótaatriðum. Æskilegt er að stjórn fylgi sérstaklega eftir eldri úrbótaatriðum svo hægt sé að loka þeim tímanlega.

Fjöldi athugasemda og ábendinga

Alvarlegt frávik	Mikil frávik	Miðlungs frávik	Lítill frávik	Samtals
2	4	17	12	35

Athugasemdir og ábendingar flokkaðar

Flokkur	Fjöldi	Áhætta
Fjárfestingaáætlun	6	Áhætta
Upplýsingaöryggi	3	Alvarlegt
Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs	26	Mikilvæg
Samtals	35	

Samantekt

Fjárfestingaáætlun

Upplýsingaöryggi

Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs

Viðauki

Greinargerð til endurskoðunarnefndar og stjórnar Strætó

Efni	Samantekt	Athugasemdir og tillögur
Fjárfestinga-áætlun ásamt framhalds-skoðun á útboðsskyldum innkaupum	Innri endurskoðun fór yfir hvernig áætlun um fjárfestingu í flóknari verkefnum er gerð og tók sem úrtak fjárfestingu í greiðslukerfi Strætó. Innri endurskoðun fór einnig yfir útboðsskyld innkaup, sem framhald á könnun frá árinu 2018. Þrátt fyrir að vinnubrögð virðist í föstum skorðum við áætlanagerðina þá er ekki búið að skrá ferla fyrir starfsmenn og framkvæmdastjóra um gerð og undirbúning fjárhagsáætlana og feril um flóknari fjárfestingaverkefni. Til staðar er útboðsferill en núverandi ferill gildir ekki um akstursþjónustu fatlaðra og tekur ekki á öllum atriðum varðandi útboðið sem greiðslukerfið fór í. Fengið var áhættumat frá utaðankomandi sérfræðifyrirtæki í úrtaki okkar en í það áhættumat vantar að mati innri endurskoðunar að fjalla um fjárhagslegar áhættur, þ.m.t. gengisáhættu.	Innri endurskoðun legur til að gerður sé ferill um gerð fjárhagsáætlana þar sem kemur fram hvaða aðilar innan Strætó hafa hlutverk og bera ábyrgð í áætlanagerðinni og með tilvísun í þau hjálpartæki og skjöl sem notuð eru. Einnig er lagt til að gerður sé ferill fyrir flóknari fjárfestingarverkefni Strætó. Annað hvort ætti að aðlaga núverandi útboðsferil svo hann gildi fyrir mismunandi leiðir við undirbúning útboðs eða gera sér feril fyrir útboð á akstursþjónustu fatlaðra og önnur flóknari verkefni. Innri endurskoðun leggur til að skoðaður sé þáttur utanaðkomandi sérfræðinga og nálgunar og hæfni þeirra þegar leitað er til sérfræðinga við gerð áhættumats verkefna. Til að stjórn geti átt umræður um áhættur í fyrirhuguðum verkefnum sem fara fyrir stjórn, verða allar mikilvægar áhættur að koma fram í matinu svo stjórn geti ákveðið hvort og hvernig skuli brugðist við þeim.
Upplýsinga-öryggi	Umfang skoðunar beindist að nokkrum mikilvægum kerfum í starfsemi Strætó. Skoðaðar voru verklagsreglur, aðgangsstjórnun, aðgangsheimildir, breytingastjórnun, afritun og aðgreining starfa. Gera þarf úrbætur varðandi starfaaðgreiningu í tengslum við starfsmann í fjármáladeild. Einnig telur innri endurskoðun að kerfisstjóraréttindi ætti að takmarka frekar.	Innri endurskoðun gerði útbóttillögur varðandi starfaaðgreiningu ásamt því að því að innri endurskoðun telur nauðsynlegt að takmarka kerfisstjóraréttindi. Eftir að yfirferð okkar fór fram fengum við upplýsingar um að gerðar hafi verðar uppbætandi aðgerðir við þeim athugasemdum sem voru gul- og rauðmerktar.
Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs	Fækkað hefur í stjórnendateymi Strætó frá því árið 2019 en þá hætti fjármálastjóri Strætó og hefur ekki verið ráðið í hans stöðu. Það er mat innri endurskoðunar að ákveðinn skortur á tíma og fjármunum hafi tafið úrbætur þær sem innri endurskoðun hefur lagt til á undanförunum árum.	Innri endurskoðun leggur til að Strætó skoði hvernig styðja megi við eftirfylgni við athugasemdum innri endurskoðunar um úrbætur í innra eftirliti, meðal annars með auknum fjárframlögum þar sem þess er þörf.

Samantekt

Fjárfestingaáætlun

Upplýsingaöryggi

Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs

Viðauki

Viðaukar

Rauð	Appelsínugul	Gul	Græn
<i>Rauð athugasemd er vegna alvarlegra veikleika í innra eftirliti sem geta leitt af sér áhættur á einu eða fleiri eftirfarandi sviðum:</i>	<i>Appelsínugul athugasemd getur verið vegna verulegra veikleika í innra eftirliti sem geta leitt af sér áhættur á einu eða fleiri eftirfarandi sviðum:</i>	<i>Gul athugasemd er vegna veikleika í innra eftirliti sem geta leitt af sér áhættur á einu eða fleiri eftirfarandi sviðum:</i>	<i>Græn ábending þýðir að innra eftirlit er viðunandi en að umbótataækifæri geti verið til staðar.</i>
✓ Mikil fjárhagslegt tjón.	✓ Nokkurt fjárhagslegt tjón.	✓ Lítið fjárhagslegt tjón.	✓ Stjórnandi hefur möguleika á því að bæta innra eftirlit enn frekar.
✓ Brot á lögum eða ekki fylgni við aðrar kröfur ytri aðila.	✓ Ekki fylgni við kröfur ytri aðila.	✓ Fylgni við kröfur eða tilmæli ytri aðila ekki fullnægjandi.	
✓ Vöntun eða brot á siðareglum og/eða alvarlegt brot á innri reglum.	✓ Vöntun á innri reglum eða veruleg frávik í fylgni við þær.	✓ Uppbygging innri reglna eða fylgni við þær ekki fullnægjandi.	✓ Jafnframt getur græn ábending þýtt að brugðist hafi verið við ábendingu á vinnslutíma úttektar og að Innri endurskoðun hafi fengið staðfestingu á því að málinu sé lokið.
✓ Mikil orðsporsáhætta.	✓ Möguleg orðsporsáhætta.	✓ Litlar líkur á orðsporsáhættu.	
✓ Mikil sviksemisáhætta.	✓ Sviksemisáhætta.	✓ Litlar líkur á sviksemisáhættu.	
Tímabrestur viðbragða			
➤ Viðbrögð þurfa að vera tafarlaus.	➤ Úrbætur eigi sér stað innan sex mánaða.	➤ Úrbætur eigi sér stað innan árs.	

Samantekt

Fjárfestingaáætlun

Upplýsingaöryggi

Eftirfylgni með athugasemdum fyrra árs

Viðauki

Umfjöllunarefni þessa skjals takmarkast við þau atriði sem athugun okkar beindist að við innri endurskoðunarvinnuna og er ekki ætlað að vera tæmandi yfirferð yfir alla mögulega veikleika sem eru til staðar hjá fyrirtæki því sem innri endurskoðunin beinist að og ekki tæmandi yfirferð yfir allar mögulegar úrbætur sem væri hægt að gera á þeim veikleikum. Fyrirtækið að leggja mat á tillögur innri endurskoðunar um úrbætur og áhrif þeirra áður en tillögurnar eru innleiddar hjá fyrirtækinu. Innri endurskoðun tekur ekki yfir ábyrgð stjórnar og stjórnenda á traustu innra eftirliti hjá fyrirtækinu.

Undir vörumerki „Deloitte“ sameinast kraftar þúsunda sérfræðinga sem starfa hjá sjálfstæðum félögum um allan heim við að veita viðskiptavinum þjónustu á sviði endurskoðunar, ráðgjafar, fjármála, áhættustjórnunar og skattamála. Þessi félög eru aðilar að Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL), sem er breskt einkahlutafélag (private company limited by guarantee). Hvert aðildarfélag veitir þjónustu á tilteknu landssvæði og er bundið þeim lögum og fagreglum sem þar gilda. Félagið DTTL innir ekki af hendi þjónustu til viðskiptavina. DTTL og aðildarfélög þess eru aðskildir og sérgreindir lögaðilar sem ekki geta skuldbundið hvert annað. DTTL og aðildarfélög þess bera eingöngu ábyrgð á eigin gjörðum eða vanrækslu en ekki á aðgerðum hvers annars. Hvert aðildarfélag DTTL er skipulagt í samræmi við innlend lög, reglugerðir, viðskiptavenju og aðra þætti, og getur veitt sérfræðiþjónustu á starfssvæði sínu í gegnum dótturfélög, tengd félög, og/eða önnur félög.

Deloitte veitir bæði opinberum aðilum og einkafyrirtækjum í fjölmörgum atvinnugreinum endurskoðunar-, skatta-, ráðgjafar- og fjármálaþjónustu. Alþjóðlegt sérfræðinet Deloitte tengir saman sérfræðinga í meira en 150 löndum þannig að saman fari ítarleg staðbundin þekking og alþjóðleg hæfni, viðskiptavinum til hagsbóta. Hjá Deloitte starfa um 286.000 sérfræðingar sem stefna saman að því að veita ávallt framúrskarandi þjónustu.